

PLATFORM OUDEREN EN VERHALEN

Projectomschrijving

Inleiding

Om duurzaamheid te garanderen en het cultuursysteem gezond te houden zijn verbindingen tussen het culturele veld en domeinen buiten de culturele sector noodzakelijk. Het platform voor ouderen en verhalen verbindt schrijvers, beeldend kunstenaars, fotografen, theatermakers en ontwerpers met ouderen en verzorgingshuizen. In die verbinding krijgen de vaardigheden van kunstenaars betekenis, en ontstaat de mogelijkheid om de beelden en verhalen die leven in onze maatschappij uitdrukking te geven. Het platform is een bijzondere samenwerking van Vitalis Zorg Groep, Literair Productiehuis Wintertuin en de Literaire Salon. De projecten van het platform bieden makers een inspirerende werkplek, en zorgen ervoor dat persoonlijke verhalen van ouderen op een eigenzinnige manier verteld én bewaard worden. Ook bieden ze een uniek podium voor kunstenaars en deelnemers.

Ook biedt het platform een bijzonder talentontwikkelingstraject aan jonge makers. Binnen de projecten die het platform initieert worden talentvolle, beginnende makers door een kleine redactie van Wintertuin, Vitalis kunst en cultuur en de Literaire Salon geselecteerd en begeleid. De samenwerkende organisaties hebben ruime ervaring met het begeleiden van jong toptalent. Zo is Wintertuin een platform voor talentontwikkeling op het gebied van schrijven en storytelling. Enerzijds heeft Wintertuin schrijfwerkplaatsen voor jong talent, bootcamps voor schrijftalent, de opleiding Creative Writing die Wintertuin gezamenlijk met ArtEZ hogeschool voor de kunsten ontwikkelde, en een literair agentschap. Anderzijds organiseert het productiehuis diverse podiumproducties (de jaarlijkse festivals als Wintertuinfestival en het Nijmeegs Boekenfeest, maar ook programma's op landelijke podia als Lowlands en Zwarte Cross) en maatschappelijke en zakelijke projecten. Talentvolle schrijvers worden intensief begeleid bij de ontplooiing van hun carrière – zowel op artistiek als op commercieel gebied. Die ervaring en kennis zet Wintertuin in bij het selecteren en begeleiden van de talenten voor het platform voor ouderen en verhalen.

Binnen Vitalis Zorg Groep is kunst en cultuur al ruim tien jaar onderdeel van actief beleid. Een vooruitstrevende visie die zijn weerslag vindt in het dagelijks leven binnen de zorg en bijdraagt aan een zinvolle beleving van de latere levensfasen. Kunst en cultuur als positieve bijdrage aan vitaliteit, gezondheid, welbevinden en levenslust van ouderen.

In de programma's van het platform krijgen ouderen de gelegenheid om hun herinneringen, kennis en verhalen door te geven aan een jonge generatie makers en publiek. We gaan hierbij uit van de vraag wat ouderen ons te bieden hebben. De meerwaarde van deze projecten is niet alleen cultureel. Dergelijke kunst- en cultuurprojecten zorgen ook voor minder depressie, minder angst en minder eenzaamheid bij ouderen. Kunst in plaats van medicatie zou kostenbesparend zijn, zo blijkt uit onderzoek.

We richten ons op ouderen die nog wel de behoefte hebben om zich uit te drukken, te praten en te reflecteren op een bepaald niveau, maar die in het verzorgingshuis niet altijd de aansluiting vinden die ze sociaal en intellectueel nodig hebben en die daardoor dreigen te vereenzamen. Zo willen we de ouderen in huis of in de wijk een plek bieden waar ze met gelijkgestemden kunnen zijn. Een plek waar ze zichzelf kunnen zijn, zichzelf kunnen uiten en waar ze via de verhalen die in dit project worden opgetekend een stem krijgen die verder reikt dan de eigen kennissen- en familiekring.

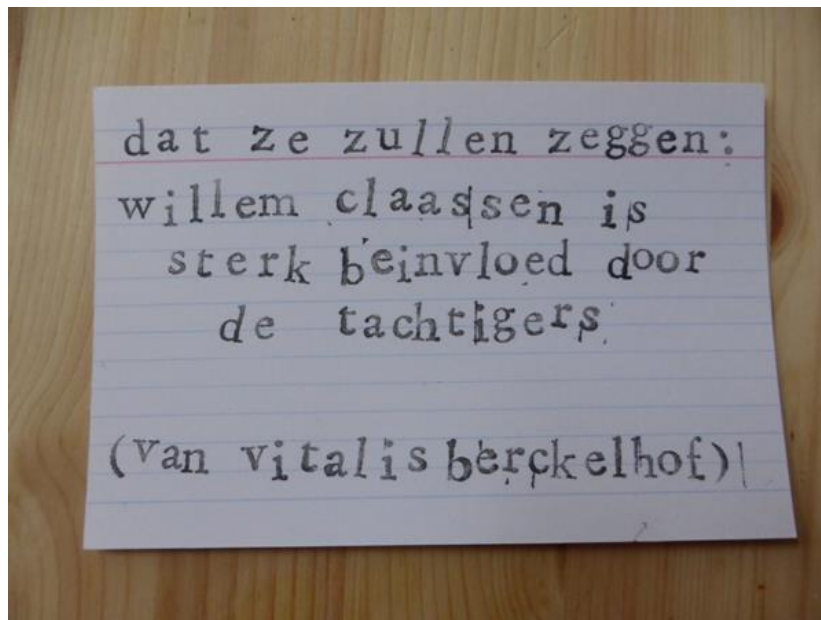
Projectomschrijving

Het platform creëert een keten van activiteiten die onlosmakelijk verbonden zijn. Ze zijn opgebouwd uit deze drie elementen:

1. Ontmoeten
2. Creëren
3. Presenteren

Ontmoeten

Het verzorgingshuis is de plek waar makers en ouderen elkaar ontmoeten. In een groot aantal programma's staan verschillende disciplines centraal en krijgen de verhalen van ouderen telkens nieuwe bestemmingen. In het Writer in Residence-programma bijvoorbeeld, wonen en werken jonge auteurs drie weken lang in een appartement van Vitalis Zorg Groep. Ze nemen deel aan onderdelen van het programma in huis, van de handwerkclub tot de praatgroep en van het kienen tot de warme maaltijd tussen de middag. De verzorgingshuisbewoners maken graag een praatje met de schrijvers en vertellen ze zelfs hun hele levensverhaal. De jonge schrijvers maken tijdens hun verblijf in het verzorgingshuis nieuw werk en doen online verslag.

In andere programma's zijn het beginnende en gevestigde ontwerpers, vormgevers, theatermakers en fotografen die de ouderen ontmoeten en die zich laten inspireren door de verhalen en herinneringen en de kennis die de ouderen ons te bieden hebben. Of het nu gaat om fotografie, design of beeldende kunst, het zijn telkens de verhalen van de ouderen die in de platformprogramma's centraal staan.

Een ander voorbeeld: vroeger was het heel gewoon om een moestuin te hebben. Vaak omdat het bittere noodzaak was als aanvulling op het gezinsbudget maar ook omdat het voor ontspanning zorgde. De vaak op bijzondere plekken gelegen volkstuincomplexen waren een bron van sociale contacten. Van gepensioneerde legerofficier tot gewone fabrieksarbeiders en van jong gezin tot de eerste migranten die hun eigen groenten en gebruiken meenamen uit hun vaderland. Binnen het platform gaan we op zoek naar 'volkstuinverhalen' van vroeger en koppelen deze aan het nu. De

moestuin is daarbij het inhoudelijke vertrekpunt. Met een interactieve (mobiele) tentoonstelling brengen we de verhalen onder de aandacht.

Via hun verhalen en herinneringen ontmoeten de ouderen elkaar, maar ook de kunstenaars én het publiek. We zetten de kunstvorm van het verhaal in om nieuwe verbindingen te leggen. Verbindingen met andere ouderen en jongere generaties, met mantelzorgers en familie, met vrijwilligers en personeel, met makers en met nieuwe werken.

Creëren

In dit onderdeel verschuift de focus van ontmoeten naar maken. De verhalen en herinneringen van ouderen staan ook hier centraal en er wordt nog steeds nieuw werk gemaakt, maar nu door de ouderen zélf.

Zo maken ouderen onder leiding van theater- en muziekdocenten samen een voorstelling. Door hierbij te kiezen voor een buddyproject kan iedereen meedoen: lichamelijke gezondheid en psychische gesteldheid vormen geen belemmering voor deelname, omdat de buddy – daar waar nodig – kan ondersteunen en compenseren. Samen theater maken betekent ook dat je jezelf moet openstellen voor anderen. Tijdens de repetities moeten de deelnemers hun veilige zone verlaten en tot de kern van zichzelf komen. Hierdoor ontstaat er op natuurlijke wijze respect, gelijkwaardigheid, intimiteit en veiligheid tussen de deelnemende acteurs. Bovendien brengen de deelnemers veel tijd samen door, waardoor ze elkaar goed leren kennen.

Dit buddy-muziektheaterprogramma doorbreekt de eenzaamheid waar een groot deel van de ouderen mee worstelt. Het richt zich op ouderen die op zoek zijn naar nieuwe contacten en vriendschappen.

In een ander platformprogramma staat het oproepen en optekenen van verhalen centraal. Door met professionele jonge schrijfcoaches in gesprek en aan de slag te gaan, worden ouderen gestimuleerd hun eigen geschiedenis te bespreken, zelf op te tekenen en door te geven.

In dit programma zetten deelnemers onder begeleiding van een literair schrijfcoach hun verhalen en herinneringen op papier en werken zo toe naar een publicatie: een gezamenlijke uitgave van verhalen van de schrijfgroep, die bestaat uit vijf tot zeven personen. De schrijfgroepen komen gedurende een periode van tien maanden eens in de twee weken anderhalf tot twee uur samen om onder begeleiding van een professionele jonge schrijfcoach verhalen te vertellen, herinneringen op te roepen en vervolgens teksten te schrijven (eventueel met fysieke ondersteuning van jongere vrijwilligers). De jonge schrijfcoaches zijn talentvolle schrijver/redacteuren met expertise op het gebied van schrijfbegeleiding. In de werkwijze van dit programma ontstaat er een dynamische en

productieve cirkel: het in een groep vertellen van verhalen roept herinneringen op en inspireert de anderen weer tot het vertellen van hun bijna vergeten verhalen.

Ter ondersteuning wordt bij het oproepen gebruik gemaakt van beeldmateriaal, voorwerpen, geuren, teksten, steekwoorden en vragen. De ruimte waarin de schrijfgroep bijeenkomt, krijgt een warme en sfeervolle aankleding. Hiervoor wordt in samenwerking met een talentvolle ontwerper een eenvoudig en handzaam decor gecreëerd. Door het idee van een huiskamer of een bruin café uit de jaren vijftig te suggereren voelen de deelnemers zich veilig en geborgen. Dit komt het oproepen ten goede.

De jonge schrijfcoach leidt het gesprek en stelt vragen ten behoeve van het oproepen van de verhalen en herinneringen. Hierbij zorgen het decor en het materiaal voor reminiscentie. De vertellingen worden vervolgens onder begeleiding van de schrijver omgevormd tot een of meerdere eigen teksten: scènes, verhalen of gedichten. Deelnemers die niet zelf kunnen schrijven krijgen fysieke ondersteuning van vrijwilligers die hen helpen bij het optekenen van hun verhaal.

De schrijfcoach fungeert als redacteur en docent die zijn kennis over het vertellen en schrijven deelt en die het schrijfproces met zijn expertise begeleidt en tot een goed einde brengt. Wintertuin heeft veel goede ervaring opgedaan met de inzet van jonge, professionele auteurs in het proces van schrijfbegeleiding. Bovendien is voor jonge schrijvers het praten en werken met ouderen zeer inspirerend. Ook dit platformprogramma verbindt uiteenlopende generaties.

Een selectie van de teksten die hier ontstaan wordt online gepubliceerd. Na afloop van iedere editie (één editie per verzorgingshuis) wordt per schrijfgroep een boek uitgegeven met daarin de teksten van de deelnemers. We kiezen voor een gezamenlijke uitgave om het sociale aspect van dit programma te benadrukken. De deelnemers werken tien maanden samen aan hun eigen teksten en ter afronding van het project worden hun teksten als bundel gepubliceerd. De uitgave is een mooie, tastbare afsluiting van een project waarin nieuwe contacten zijn ontstaan en nieuwe verbindingen zijn gelegd tussen bewoners onderling en met wijkbewoners en (oudere) vrijwilligers. De bundels worden gepresenteerd tijdens een bijeenkomst in het verzorgingshuis en op het Groot Letterfestival.

Veelbelovend schrijftalent dat dankzij dit programma ontdekt wordt, krijgt de mogelijkheid om na afloop van het project onder begeleiding van een redacteur verder te werken aan een eigen uitgave.

Presenteren

Ieder platformprogramma heeft tussentijdse toonmomenten en eindpresentaties. Zo zijn de verhalen van de ouderen, het werk van de kunstenaars en het werk van de deelnemers te zien tijdens diverse openingen, tentoonstellingen en voorstellingen, in de verzorgingshuizen én daarbuiten. Denk aan het Van Abbemuseum, het Parktheater en de Dutch Design Week.

Het officiële podium van het platform voor ouderen en verhalen is het Groot Letterfestival. Dit festival is een bijzonder literatuurevenement dat tweejaarlijks plaatsvindt in de verzorgingshuizen van Vitalis Zorg Groep. Schrijvers, dichters en muzikanten treden op in liften, gangen, huiskamers en op diverse andere bijzondere plekken. Behalve gerenommeerde auteurs krijgen talentvolle jonge én oude schrijvers een podium.

Het Groot Letterfestival brengt verschillende doelgroepen samen vanwege hun gedeelde liefde voor literatuur en voor verhalen. Het publiek is letterlijk tussen de 0 en 100 jaar oud. Het festival biedt verzorgingshuisbewoners de gelegenheid om een kwalitatief hoogstaand literair festival te bezoeken in eigen huis en om hun verhaal te vertellen in eigen teksten of via de teksten van literair auteurs of nieuw werk van kunstenaars, theatermakers, ontwerpers en fotografen. Het geeft bezoekers van buiten de gelegenheid om een kijkje te nemen in de verzorgingshuizen, te zien dat daar volop leven, cultuur en intellectuele uitdaging is, en te luisteren en kijken naar de verhalen en herinneringen van de ouderen.

Verzorgingshuizen veranderen voor een dag in podia voor literatuur, muziek en theater. Met optredens van bekende auteurs, aanstormend dichttalent en populaire lokale schrijvers. Met colleges, kinderprogramma's en muziek. Zoals gezegd presenteert het Groot Letterfestival meer dan een bomvol festivalprogramma: het biedt ook een podium aan de hierboven beschreven bijzondere kunst- en cultuurprogramma's waarin ontmoeten en creëren centraal staan. Nieuwe programma's worden op het festival geïntroduceerd en afgetrapt. Het resultaat van de platformprogramma's krijgt op het Groot Letterfestival een podium, wordt gepresenteerd aan het publiek.

Motivatie en doelstellingen

- een bijzonder talentontwikkelingstraject aan jonge makers bieden,
- makers een inspirerende werkplek bieden,
- eigennuttige en persoonlijke verhalen van ouderen vertellen en publiceren,
- een uniek podium creëren,
- samenwerking versterken tussen sterke culturele partners en een innovatieve partij buiten de cultuursector: Vitalis WoonZorg Groep. Hiermee heeft het platform ook een voorbeeldfunctie,
- in de programma's 'ontmoeten' en 'creëren' en met het Groot Letterfestival nieuwe verbindingen leggen en het onderscheid tussen 'binnen' en 'buiten' opheffen: buurtbewoners en vrijwilligers uitnodigen om deel te nemen aan de programma's en publiek van buiten de gelegenheid bieden om een kijkje te nemen in de verzorgingshuizen, te zien dat daar volop leven, cultuur en intellectuele uitdaging is,
- impact maken: met kunst- en cultuurprogramma's een maatschappelijk effect teweegbrengen: de vaardigheden van kunstenaars en de verhalen van ouderen krijgen betekenis en er ontstaat de mogelijkheid om de beelden en verhalen die leven in onze maatschappij uitdrukking te geven,
- kosten besparen door kunst- en cultuurprojecten aan ouderen voor te schrijven ter reductie van medicatie¹, het platform gaat in samenwerking met verpleegkundigen recepten voor platformprogramma's en het Groot Letterfestival uitschrijven, bovendien wordt

¹ In Londen schrijft een dokter danslessen voor i.p.v. Prozac. Het positieve effect van kunst op de gezondheid van ouderen is o.a. aangetoond in verschillende studies van Gene Cohen, zie bijv.

<http://www.peopleandstories.net/wp-content/uploads/2011/08/RESEARCH-ON-CREATIVITY-AND-AGING.pdf> en <http://gerontologist.oxfordjournals.org/content/46/6/726.short>

samenwerking gezocht met Fontysopleidingen om het effect van de platformprogramma's op de geestelijke en lichamelijke gesteldheid van ouderen te onderzoeken.

Brabants profiel

Verhalen spelen een belangrijk karakter in de Brabantse cultuur. Familieverhalen, katholieke verhalen, de verhalen op het dorpsplein: Brabant heeft een lange en rijke orale traditie. Met het platform voor ouderen en verhalen worden ze weer opgehaald, ingezet ter inspiratie en overgeleverd aan een jongere generatie. Verhalen zijn de *natural breeding ground* voor dit bijzondere platform.

Nergens hoor je meer verhalen over het leven als in zorginstellingen voor ouderen. Ouderen hebben een grote culturele bagage, veel herinneringen, kennis van onze nabije geschiedenis en levenservaring. Deze zijn te mooi om gewoon maar verloren te laten gaan.

Al deze verhalen over het leven kunnen een enorme inspiratie zijn. Vanuit dit idee willen we in 2015 starten met een platform voor ouderen en verhalen waarin de verbeelding van ontmoetingen tussen kunstenaars en ouderen centraal staat. Hiermee bieden we een unieke werkplek met eigenzinnige en persoonlijke verhalen van ouderen voor makers.

Nationale betekenis en onderscheidend karakter

Voor het culturele veld heeft het platform voor ouderen en verhalen een voorbeeldfunctie vanwege het innovatief gebruikmaken van bestaande locaties en het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden in onverwachte hoeken. Doordat Vitalis Zorg Groep, Literair Productiehuis Wintertuin en de Literaire Salon hun krachten bundelen en partners inzetten als het Parktheater, CKE, Van Abbemuseum, Bibliotheek Eindhoven, Boekhandel Van Piere en de Dutch Design Week, kunnen zij relatief eenvoudig en relatief goedkoop hoogwaardige kunst- en cultuurprogramma's, bijzondere talentontwikkelingstrajecten en een uniek literair festival organiseren.

Hedy d'Ancona, ambassadeur van Long Live Arts, noemde Vitalis Zorg Groep als landelijk voorbeeld van innovatieve projecten in de zorg. En het Groot Letterfestival werd door minister Bussemaker genoemd als goed voorbeeld van ouderen en cultuur, in haar brief over het Cultuurbeleid van juli 2014 aan de Tweede Kamer. Ook is het festival door de minister en het Letterenfonds geselecteerd als voorbeeldproject binnen het programma *The Art of Impact*, dat kunstprojecten stimuleert die een duidelijk maatschappelijk effect hebben.

In de winter van 2014-2015 werd het Groot Letterfestival samen met het Writer in Residence-programma van Vitalis Zorg Groep, Wintertuin en de Literaire Salon, tentoongesteld op de expositie Cure & Care in het Taiwan Design Museum. De expositie Cure & Care geeft een beeld van de producten en diensten die in Nederland worden ontwikkeld om het leven te verlengen en de kwaliteit ervan te verbeteren.

Zo zijn talentontwikkelingsprogramma's vaak alleen bedoeld voor jongeren en jongvolwassenen. Met de platformprogramma's richten wij ons ook op tachtig- en negentigplussers: de bewoners van de zorginstellingen. Vanuit het idee van *lifelong learning* gaan de ouderen in de programma's zelf met hun talenten aan de slag: ze worden gestimuleerd en begeleid om zichzelf te ontwikkelen. Het platform voor ouderen en verhalen is een nieuw en uniek concept in Nederland.

Binnen Vitalis Zorg Groep is kunst en cultuur al ruim tien jaar onderdeel van actief beleid. Een vooruitstrevende visie die zijn weerslag vindt in het dagelijks leven binnen de zorg en bijdraagt aan een zinvolle beleving van de latere levensfasen. Kunst en cultuur worden ingezet als positieve bijdragen aan vitaliteit, gezondheid, welbevinden en levenslust van ouderen.

Daarbij onderschrijft Vitalis Zorg Groep het belang van kunst en cultuur voor een hernieuwde beeldvorming in de zorg en als relevante factor bij maatschappelijke ontwikkelingen en sociale cohesie. De vraagstukken op het gebied van zorg, verantwoord ondernemen en vergrijzing worden complexer en grijpen steeds meer in elkaar. Creativiteit, visie en innovatie zijn voor de aanpak van deze vraagstukken van groot belang.

Met dit platform geven we een impuls aan uitwerken van de rol van de kunsten in een zorgparticiperende samenleving en willen we hiermee een landelijk voorbeeld zijn. In de samenleving is de ouderenzorg momenteel volop in beweging. De media doen hier volop verslag van. Het zijn helaas vooral de negatieve beelden die de overhand hebben. Ouderen zijn vaak eenzaam en kosten geld, de zorg is onbetaalbaar en er zijn grote wachtlijsten.

Maar het leven en vooral het ouder worden is meer dan zorg. Ouderen hebben een enorme gedachtewereld opgebouwd. Wijsheden en levenslessen komen immers met de jaren. Wat gaf en geeft zin aan het leven, welke gedachten zijn belangrijk en geven waarde aan het leven, wat is van belang om door te geven? Daarover gaan jonge en gevestigde makers de komende jaren in gesprek met ouderen, onder begeleiding van een kleine redactie van Wintertuin, Vitalis en de Literaire Salon.

Zoals gezegd gaat het platform uit van de vraag wat ouderen ons te bieden hebben. Een mooi voorbeeld is de winnaar van de schrijfwedstrijd 'Recept voor een goed leven', die Vitalis en de Literaire Salon vorig jaar organiseerden. Uit de 40 geanonimiseerde inzendingen koos de jury voor het gedicht 'Korte overpeinzing in lijn 24' van de 88-jarige Peter Plu, bewoner van Vitalis Peppelrode. Een bijzondere winnaar, niet alleen omdat Plu won van alle twintigers, dertigers en veertigers die meededen, maar ook omdat hij in zijn leven pas een paar gedichten heeft geschreven. Dit trok de aandacht van auteurs en pers. Schrijver A.L. Snijders droeg het gedicht voor op Radio 4, het Eindhovens Dagblad drukte de tekst in z'n geheel af en De Wereld Draait Door wilde de heer Plu graag in de uitzending hebben. Maar op die uitnodiging ging hij niet in: 'Ik versta de presentator niet. Hij praat te snel.'

Korte overpeinzing in lijn 24

Zoals in de eo-documentaire van gisteravond een kleurrijke school vissen door een nauwe spleet het koraalrif binnendringt
de visjes elkaar zachtmoedig verdringen op zoek naar voedsel
speels en onbekommerd, bellen blazend, in de natuurlijke zekerheid verzadigd te zullen worden
overschaduwde door de voice-over met z'n zorgen omtrent voedseltekort en vervuiling.
Zo stappen zij binnen door de smalle deuropening van lijn 24, ieder met haar eigen incheckpiepje
meisjes van mbo-verzorging, bijna kinderen nog, kleurrijk en enthousiast
onbekommerd lachend en luidruchtig mededeelzaam over liefde en mode, over hier en nu
alleen ik hoor mijn eigen voice-over
wat zal er behouden blijven van hun natuurlijke zekerheid van nu
ook als hun levens worden overbevist.
Mijn documentaire wordt afgebroken door hun uitcheckpiepjes bij halte Piazza
ze gaan op weg naar hun voedsel
de frietkraam is gelukkig dichtbij en er is daar volop leven.
In hun nagelaten stilte proef ik ingrediënten van de eenvoud van het leven
smaak en aroma bevallen mij
misschien heb ik nu een recept.

Peter Plu

Toekomstperspectief: duurzaamheid & ondernemerschap

Met het platform voor ouderen en verhalen spelen we in op de vergrijzingsgolf die eraan komt. Binnen het professionele circuit van de ontwikkeling van amateurkunstbeoefening is er grote belangstelling voor projecten met een relevante maatschappelijk meerwaarde, zoals deze. Zo ondersteunt het Fonds voor Cultuurparticipatie de platformprojecten met een bijdrage van ruim zestigduizend euro. En ook de bijdragen van de andere fondsen zijn toegezegd.

Dit innovatieve platform past in een Europees netwerk voor ouderen en kunst- en cultuurprojecten. De regio Nordrhein-Westfalen heeft sinds enkele jaren het culturele platform voor ouderen kuba. Artistieke en creatieve activiteiten en culturele vorming zijn een belangrijke sleutel tot maatschappelijke participatie, kwaliteit van leven en meer zinvolle tijd voor de ouderen, aldus kuba. In antwoord op de demografische ontwikkelingen is in 2008 op verzoek van het ministerie van Familie, Jeugd, Cultuur en Sport van de deelstaat Nordrhein-Westfalen, het kenniscentrum voor cultuur en onderwijs op de leeftijd (kuba) opgericht. Samenwerkingsmogelijkheden tussen ons platform en kuba worden besproken. Bovendien besteedt de negende editie van het kuba-magazine Kulturräume+ uitgebreid aandacht aan het Groot Letterfestival.

Op 20, 21 en 22 mei 2015 organiseerde Long Live Arts een grote Europese conferentie over ouderen en cultuurparticipatie in Den Haag. Het doel van deze Europese conferentie was het vormen van netwerken met vertegenwoordigers uit de kunst, cultuur, zorg en welzijn. Daarnaast ging het om het opzetten van netwerken met Europese partners die zich bezighouden met ouderen en cultuurparticipatie. De Literaire Salon en Vitalis kunst en cultuur gaven tijdens deze conferentie twee uitgebreide presentaties: een op de openingsdag en een op de afsluitende middag. Ons voorstel voor een Nederlands platform voor ouderen en verhalen viel hier zeer goed.

Want het platform heeft niet alleen een functie voor de deelnemende ouderen en de deelnemende jonge makers, er is maatschappelijk een bredere behoefte aan cultuur, mede door de vergrijzing en de groeiende groep ouderen die behoefte heeft aan zinvolle dagbesteding. In het komend jaar spreken we met lokale overheden (in eerste instantie Eindhoven, Nijmegen, Arnhem) over de dagbestedingsmogelijkheden voor ouderen binnen ons platform, en de financieringsmogelijkheden hiervoor vanuit de gemeenten. Verkennende gesprekken hierover met de gemeente Eindhoven zijn positief. We gaan twee trajecten in met de gemeente. Enerzijds spreken we verder over de ondersteuningsmogelijkheden vanuit Zorg voor platformprojecten als innovatieve dagbestedingactiviteiten. Anderzijds dienen we in 2016 bij de afdeling Cultuur een projectsubsidieaanvraag in voor het platform en het podium.

De eerste edities van de platformprogramma's vinden plaats in de huizen van Vitalis Zorg Groep in Eindhoven. Vervolgedities worden in andere Brabantse gemeentes (Sint-Oedenrode, Breda, Uden) en landelijk uitgevoerd. In de komende twee jaar gaan we deze – oorspronkelijk Brabantse – programma's exporteren naar minimaal acht andere verzorgingshuizen verspreid over Nederland. De eigen bijdragen van deze verzorgingshuizen dienen tevens als matchingsgeld in de financiering van het platform.

Na de bijdrage van Brabant C wordt het platform voor ouderen en verhalen in de toekomst gefinancierd door verzorgingshuizen, door gemeentes en met behulp van financiële ondersteuning vanuit andere Nederlandse provincies. Voor zowel verzorgingshuizen als gemeentes en provincies hebben de platformprogramma's economische waarde: zij kunnen kosten besparen door kunst- en cultuurprojecten aan ouderen voor te schrijven ter reductie van medicatie. Ook hebben de platformprogramma's een economische en maatschappelijke meerwaarde doordat ze worden aangeboden binnen het wijksteunpunt: verzorgingshuizen worden namelijk ankerpunten voor de

wijk. Ze krijgen steeds meer een openbare wijkfunctie. Het platform zet in op deze trend. Bovendien versterkt het platform voor ouderen en verhalen het onderscheidend karakter van de deelnemende verzorgingshuizen. In tijden van leegstand is dat een belangrijk motief voor deze huizen.

Als het platform eenmaal staat en van alle programma's eerste edities zijn gedraaid, wordt het bovendien goedkoper om vervolgedities te realiseren en uit te voeren. Wij verwachten dat dit grotendeels mogelijk is met de bijdragen van verzorgingshuizen en gemeentes. De mogelijkheden van structurele financiering door de landelijke overheid en de Europese Commissie (i.s.m. Europese partners) worden onderzocht.